No. 2795 Woensdag 11 November 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het gouden feest der Fraters. 1886 - 1936

Na de korte historie die wij enkele maanden geleden hebben gegeven over de komst der eerste Fraters op Curaçao, nu 50 jaar geleden, heeft thans de feestcommissie der oudleerlingen een keurig geillustreerd werkje samengesteld om dit aan belangstellenden aan te bieden.

„Een halve eeuw," zo zegt de voorzitter J. M. J. Ellis, in een keurige inleiding, die we niet zouden kunnen verbeteren, „is Curaçao getuige geweest van hun toewijding en nimmer verflauwenden ijver. In velerlei opzicht is Curaçao in dat tijdsverloop veranderd. Maar onder de leiding van eminente mannen met ruimen en vérzienden blik, hebben de Fraters zich op lofwaardige wijze aan de telkens veranderende omstandigheden weten aan te passen en aan de nieuwere eischen weten te voldoen.

In zorgelijke tijden, onder beproevingen die hun niet zijn onthouden, volbrachten zij onvermoeid en met opgewektheid hunne zware en verantwoordelijke taak als opvoeders der jeugd, en dwongen zoodoende den eerbied af van leerlingen, ouders en belangstellenden.

De gedachten gaan hier als van zelf tot hen, die, als slachtoffer van hun plicht gevallen, ons zijn voorgegaan in het teeken des geloofs en reeds tot Gods aanschouwing zijn toegelaten. Pionierswerk is er verricht door degenen, die de hitte van den dag gedragen hebben; maar zij, die dezen opvolgden, hebben evenmin gerust en woekerend met wat zij van hunne voorgangers hadden overgenomen, zorgden zij er steeds voor, als ook voor hen het uur van scheiden sloeg, meer over te dragen dan zij bij hun optreden hadden aangetroffen.

In het klein begonnen, heeft de oorspronkelijke stichting zich niet alleen wonderbaar uitgebreid, maar heeft zij zelfs aan verschillende andere inrichtingen het leven geschonken, niet uitsluitend op het eiland Curaçao, doch ook op de zuster-eilanden Aruba en Bonaire. En de geschiedenis van deze vijftig jaren staat ons borg voor de toekomst.

Onschatbare verdiensten hebben de Fraters vergaderd. Hulde en dank zij hun daarvoor gebracht. En tevens stijge bij dit Gouden Feest een vurig gebed ten Hemel om Gods rijkste en mildste zegeningen over de Fraters en hunne instellingen af te smeken.

Verder volgen een voorwoord van de Apostolisch Vicaris van Curaçao, van Zijn Excellentie Gouverneur Wouters en van de Inspecteur van het Onderwijs H. J. A. Schroeder, allen getuigend van de grootste lof en waardering.

En dan volgt verder de geschiedenis der stichtingen op Curaçao, Aruba en Bonaire.

Enkele cijfers: In 1911 waren naar ruwe schatting 800 jongens bij de Fraters op school, in 1926 was dit getal 1770 en op 15 Sept. 1936 waren het 2707 leerlingen.

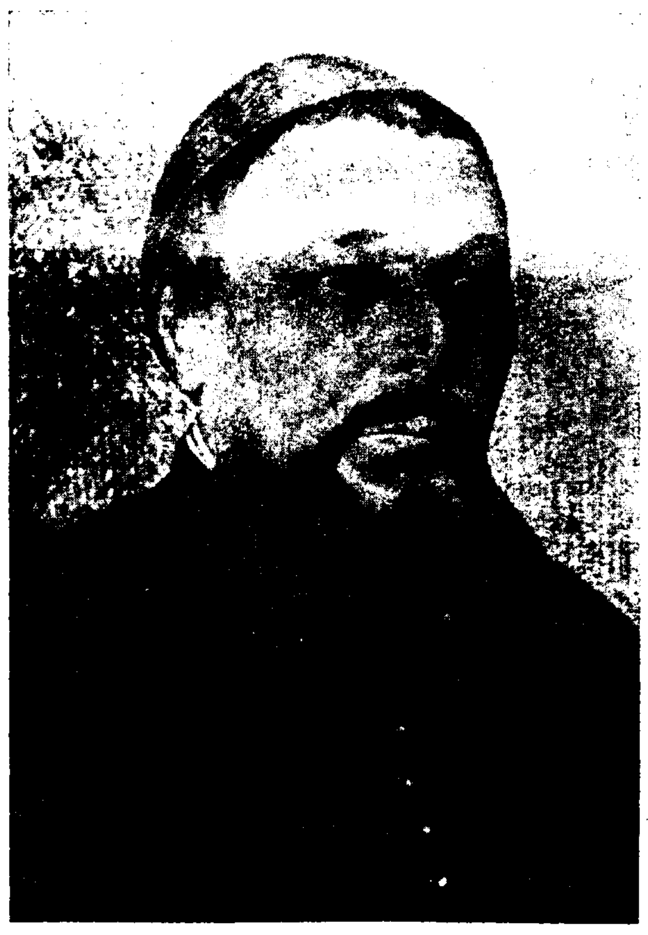
Deze cijfers spreken meer als woorden.

We vinden in het boekje, dat op het einde ook de werkzaamheden der Fraters

De „Amigoe di Curaçao", als eerst
bevat buiten de school, een leemte!
geinteresseerde, voelt zich hier verplicht deze leemte te herstellen door hier dankbaar te vermelden, dat de congregatie van de Fraters van Tilburg thans meer dan 30 jaren de technische leiding hebben van de bladen van het Vicariaat: „De Amigoe di Curaçao" en „La Cruz".

En deze technische verzorging mag met ere worden genoemd. Ook verschillende Fraters hebben jarenlang de administratie gevoerd van genoemde bladen. En Frater Romualdus, Alanus, Maxentius en Dominicus mogen hier wel genoemd worden.

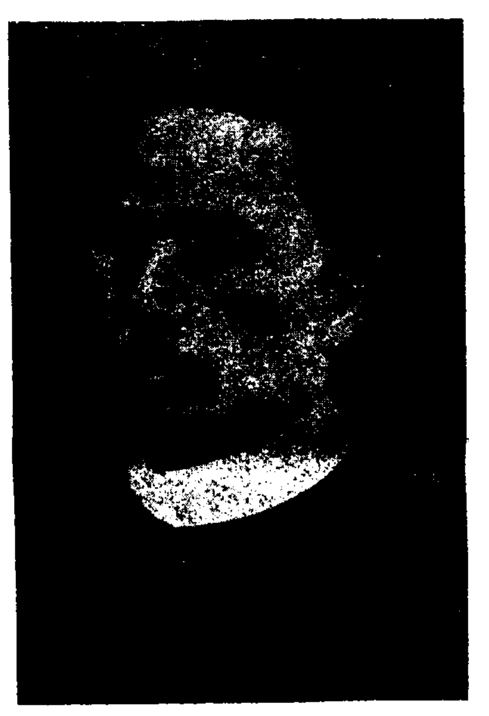
Met de schrijver van de interessante brochure spreken we de hoop uit, dat „dit werk zich hoe langer hoe meer mo„ge verbreiden en verdiepen, tot meer„dere eer van God, tot heil ook der be„volking van de Nederlandse Antillen in „West-Indië.

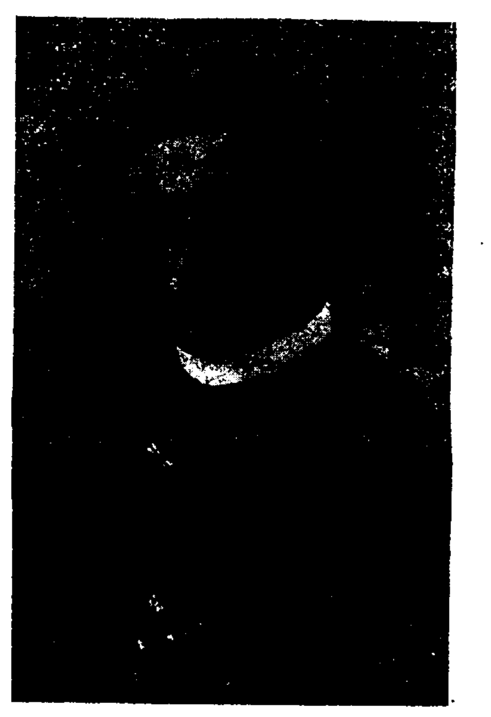
MGR. KIECKENS.
door wiens energie en steun de Fraters zich op Curaçao kwamen vestigen.

Pater M. Franc. de Beer,
Eerste Superior der Fraters, onder wiens Bestuur de Fraters op Curaçao kwamen.

Frater M. Mauritius,
eerste Overste der Fraters op Curaçao

Frater M. Radulphus,
Overste der Fraters op Curaçao.

Curaçao in het jaar 1935.

Aan het in dank ontvangen verslag van de Curaçaosche Bank over het jaar 1935 ontlenen wij:

Economische toestand.

De verbetering in de economische toestand, welke reeds in 1934 merkbaar was, zette zich in het afgelopen jaar voort. Vooral met betrekking tot de arbeidende klasse werd deze verbetering meer merkbaar. De grote oliebedrijven zowel op Curaçao als op Aruba breidden hare installaties voortdurend uit, waardoor niet alleen vele vreemde arbeiders toevloeiden, doch ook veel meer inheemse krachten emplooi vonden.

Bovendien werden door het Departement van Openbare Werken verschillende werken uitgevoerd, zo dat ook hierdoor een tamelijk groot aantal arbeiders werk verkreeg, terwijl op Aruba bij het snijden en lekken van aloë, waarvan de gehele aanplanting, wegens verbeterde marktprijs, geoogst werd, een deel der bevolking enige tijd goede verdiensten maakte.

Tengevolge van de uitbreidingen der oliemaatschappijen nam de invoer o.a. van materialen toe, hetgeen wederom aan de havenarbeiders ten goede kwam.

De welvaart en de daarmede gepaard gaande toename van de bevolking maakte het woningvraagstuk actueel. Vele nieuwe woningen werden gebouwd. De verbetering van de economische toestand openbaarde zich voorts door een drukker autoverkeer, gevolg van een toename van het aantal vervoermiddelen en een verhoging van de inlagen bij de spaarbanken.

Bij de phosphaat exploitatie op Curaçao werden de werkzaamheden op dezelfde voet voortgezet als in 1934.

In tegenstelling echter met het vorig jaar mislukte de oogst van mais en bonen op de Benedenwindse Eilanden voor een groot deel tengevolge van de geringe regenval.

De economische toestand op de Bovenwindse Eilanden onderging geen verandering.

Vele arbeiders dier eilanden, die voorheen in de Verenigde Staten van Noord Amerika, Santo Domingo en Cuba werk vonden, welke landen thans gesloten zijn voor vreemde arbeiders, konden echter op Curaçao lonend werk verkrijgen.

Gebrek werd er op die eilanden dan ook zeker niet geleden, daar de bodem, bij eenvoudige verbouwing, voldoende voedsel gewassen oplevert voor locaal gebruik.

Handel.

Door de aankomst van tal van Hollandse en vreemde werkkrachten en de verruiming van werkgelegenheid voor de inheemse bevolking, onderging ook de handel een merkbare opleving.

Vooral de handel in bouwmaterialen zowel op Curaçao als op Aruba ondervonden de gunstigste gevolgen van de toenemende woningbouw.

De haven werd aangedaan door een groter aantal schepen waardoor het aantal inkopen door bemanningen van schepen gedaan, steeg, hetgeen het zijne bijdroeg aan de stijging van de welvaart.

Het toeristenverkeer breidde zich eveneens enigszins uit, hetgeen aan de handel in luxe-artikelen ten goede kwam.

Ofschoon de economische opleving ook voor de grote handelszaken van Curaçaose kooplieden van betekenis was, de scherpe concurrentie van de kleine en vooral vreemde kooplieden bleef een remmende invloed op de financiële resultaten van eerstgenoemden, waardoor echter een stijging van de levensstandaard, overigens normaal verschijnsel in tijden van hoogconjunctuur, werd voorkomen.

Ook op Aruba ondervonden de aldaar gevestigde kooplieden nog steeds een scherpe concurrentie van deze kooplieden van deze vreemde nationaliteit, voornamelijk op het gebied van kleding, schoeisel en aanverwante artikelen.

Geen noemenswaardige verbetering kwam in de toestand van de handel op Bonaire en op de Bovenwindse Eilanden, tengevolge van de geringe koopkracht der bevolking.

De waarde van de totale invoer van Curaçao en Aruba bedroeg respectievelijk *f* 91.247.083.— en *f* 82.525.090.—, waaronder echter begrepen respectievelijk *f* 78.137.274.— en *f* 72.860.969.—, aan invoer van olieproducten en materialen ten behoeve van de oliebedrijven.

De waarde van de uitgevoerde olieproducten uit Curaçao en uit Aruba bedroeg respectievelijk *f* 77.020.421.— en *f* 89.128.740.—.

De waarde van de uit Curaçao uitgevoerde phosphorzure kalk was 702.758.—

De waarde van de uitgevoerde aloë van Aruba bedroeg *f* 105.777.—.

De in- en uitvoer uit en naar Nederland bedroeg voor Curaçao en voor Aruba respectievelijk *f* 5.940.453.—, *f* 410.944.— en *f* 9.209.054.—, 7.398.100 gulden.

Scheepvaart.

Als gevolg van de uitbreiding en grotere bedrijvigheid in de petroleumbedrijven, waardoor de voortbrenging van olieproducten werd opgevoerd, kon eveneens in het aantal in- en uitvarende schepen een verdere toename worden geconstateerd voor wat betreft Curaçao en Aruba.

De tankvloot van de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij werd wederom uitgebreid en het laadvermogen der vloot bedroeg eind 1935 82.513 ton tegen 76.000 tegen eind 1934.

Ongerekend de tankschepen van de Curaçaose Scheepvaart Mij., en de schepen van de West Indische Scheepvaart Mij., welke slechts op de omliggende havens varen, werd de haven van Willemstad aangedaan door schepen van 16 verschillende scheepvaartmaatschappijen, naar de nationaliteit gesplitst als volgt: 2 Nederlandse, 4 Amerikaanse, 2 Duitse, 6 Engelse, 1 Franse en 1 Spaanse.

Bovendien deden 14 toeristenschepen Curaçao in 1935 te samen 36 keren aan, waarvan een gedeelte de St. Annabaai binnenkwam en een ander gedeelte de Caracasbaai aandeed. Door deze toeristenschepen werden 15.412 passagiers meegebracht, terwijl de boten van verschillende scheepvaartmaatschappijen in geregelde vaart een groter aantal toeristen vervoerden dan in 1934.

Het aantal stoomschepen in Caracasbaai en Bullenbaai aangekomen om te bunkeren of wel tot het innemen van olieproducten bedroeg 438 met een netto-inhoudsmaat van 5.479.577 M³ tegen 504 schepen met een netto-inhoudsmaat van 6.079.240 M³ in 1934.

De Paardenbaai op Aruba werd in 1935 behalve door het s.s. „El Libertador" van de K.N.S.M. en de vrachtboten van de New-York — Venezuela lijn dierzelfd, Mij. en de schepen van de Red. D. Line, nog bezocht door verschillende boten van de H.A.P.A.G., Horn Linie en Aluminum Line, terwijl ook nog enige Noorse en Amerikaanse vrachtschepen in de z.g.n. wilde vaart, met hout en cementladingen deze haven aandeden.

Het aantal ingeklaarde tankschepen der petroleummaatschappijen bedroeg 3770 tegen 3449 in het vorig jaar.

Onderstaande staat geeft een vergelijkend overzicht van de op Curaçao en Aruba totaal ingeklaarde schepen tussen jaren 1935 en 1934.

Curaçao.

	stoomschepen	netto-inhoud in M³
1935	5047	29.662.634
1934	4877	28.962.237
	zeilschepen	netto-nihoud in M³
1935	1574	158.400
1934	1336	908.20

Aruba.

	stoomschepen	netto-inhoud in M³
1935	3972	24.070.186
1934	3715	21.962.806
	zeilschepen	netto-inhoud in M³
1935	789	111.192
1934	596	67.723

Op de overige eilanden bleef het scheepvaart verkeer onbetekenend en, behalve de regelmatige 14-daagse dienst van het s.s. „Baralt", vrijwel beperkt tot de kleine zeilvaart.

Havenbedrijf.

Voor de haven van Willemstad op Curaçao behoefde in 1935 geen uitgaven gedaan te worden.

Op Aruba werden door Lago Oil & Transport Co. Ltd. in haar haven te St. Nicolaasbaai baggerwerken uitgevoerd, waarbij de diepte in die haven op 32 voet werd gebracht.

Eveneens werd door genoemde maatschappij aldaar een nieuwe pier gebouwd.

Luchtvaart.

Door de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij werd in begin 1935 met het vliegtuig de „Snip" een geregelde luchtverbinding geopend op Aruba, waarbij post en passagiers vervoerd werden.

Betrekkelijk korte tijd daarna werd deze dienst uitgebreid met een tweede vliegtuig.

Het ligt in de bedoeling van de K.L.M. de dienst verder uit te breiden tot Maracaibo en zullen, wanneer deze verbinding tot stand komt, Curaçao en Aruba aansluiting verkrijgen op de grote luchtvaartlijnen van de Pan American Airways, welke zowel Noord als Zuid Amerika omvatten.

PETROLEUMRAFFINADERIJEN.

Zoals hierboven reeds vermeld, was in deze tak van nijverheid de bedrijvigheid wederom groter dan het jaar te voren. De plannen der drie maatschappijen tot vernieuwing en uitbreiding waarmede in 1934 een aanvang gemaakt werd, werden in versneld tempo uitgevoerd. Zelfs werd aan deze plannen uitbreiding gegeven, ook ten opzichte van de tank-parken.

Curaçaose Petr. Industrie Maatschappij.

De aangevoerde hoeveelheid olie bedroeg 6.662.126.095 Kilogram tegen 6.337.516. KG in 1934.

De tankschepenvloot bestond einde 1935 uit 37 schepen met een laadvermogen van 82.513 ton tegen 76.000 ton op het einde van het vorig jaar.

Het aantal employés in dienst dezer maatschappij en van de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij bedroeg aan het einde van 1935 respectievelijk 353 en 290 tegen 306 en 275 einde 1934. Het aantal maandgelders in dienst der maatschappij was 322 en het aantal arbeiders 4152. De getallen beliepen voor 1934 276 en 2883. De Curaçaose Scheepvaart Maatschappij had aan boord harer schepen, behalve officieren een bemanning van 732 koppen tegen 708 in 1934.

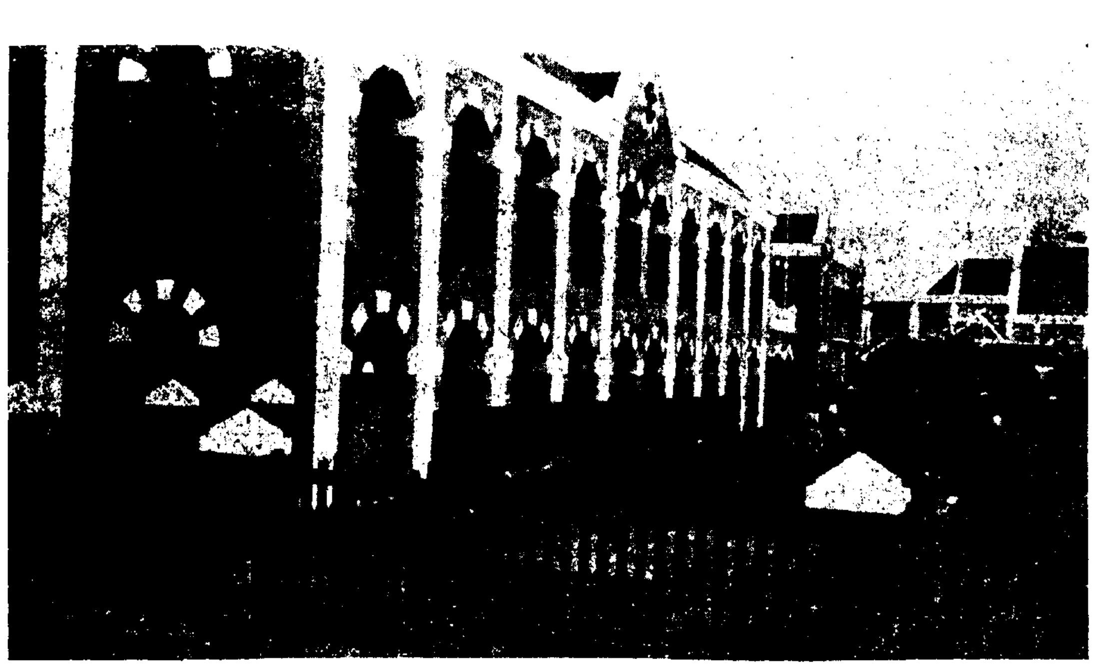
Het bedrag door de maatschappij uitbetaald aan salarissen en arbeiderslonen beliep in 1935 *f* 7.085.600.— tegen *f* 4.897.000.— in 1934, terwijl de Curaçaose Scheepvaart Maatschappij aan salarissen en gages uitkeerde *f* 2.461.300.— tegen *f* 2.443.000 in 1934.

In het „Koningin Wilhelmina Dok" en het „Juliana Dok" werden in 1935 gelicht onderscheidenlijk 160 en 171 of wel 26 schepen meer dan in 1934.

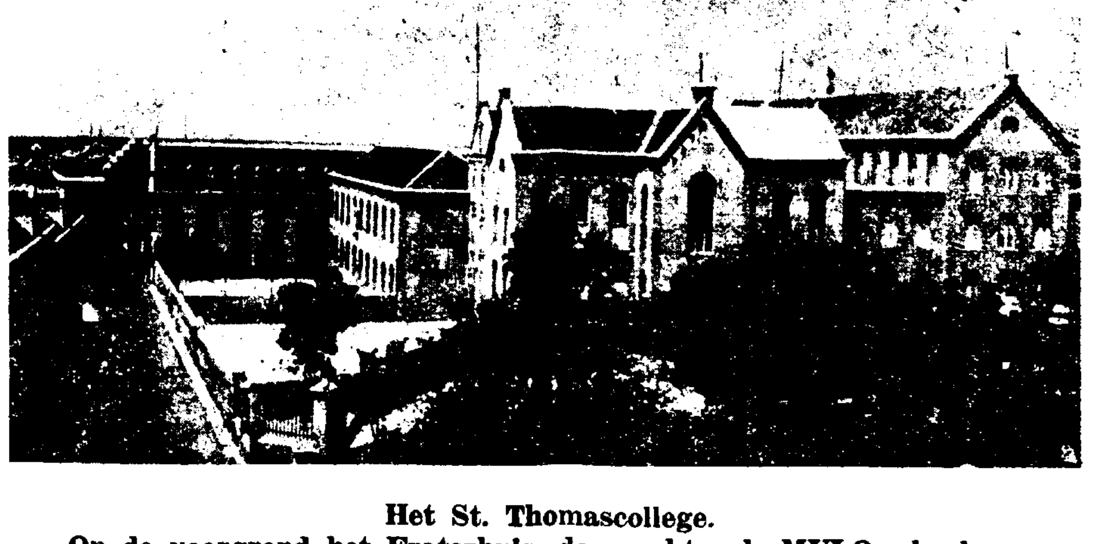
Lago Oil en Transport Co. Ltd.

Behalve fabrieks- en tankbouw heeft ook een aanzienlijke uitbreiding plaats gehad van het aantal woningen voor employés.

De aangevoerde hoeveelheid olie be-

Fraterhuis Aruba.

Het St. Thomascollege.
Op de voorgrond het Fraterhuis, daar achter de MULO-school.

Het Fraterhuis te Kralendijk (Bonaire).

Het St. Albertuscollege, School en Fraterhuis, te Pietermaai.

droeg ook meer dan in 1934 namelijk 9.125.207.338 K.G. tegen 7.832.732 K.G.

De uitvoer beliep 9.044.473.175 K.G. in 1935 tegen 8.108.184.701 K. G. in 1934.

De zwavelzuurproductie ten behoeve van het bedrijf werd in 1935 voortgezet.

Op ultimo December 1935 waren bij deze maatschappij werkzaam 1185 Arubaanse arbeiders en 336 van de overige eilanden in het gebiedsdeel.

(Men ziet uit deze cijfers dat de Lago de C.P.I.M. heeft overvleugeld.

Merkwaardig is nog dat de C.P.I.M. alleen het totaal aantal arbeiders opgeeft.

De Lago alleen het aantal inlandse arbeiders.

Van belang zou zijn, dat beide Maatschappijen, zowel het totaal als het aantal inlandse arbeiders verstrekken zouden . Noot Redactie).

Arend Petroleum Maatschappij.

Het bedrijf werd gemoderniseerd door de bouw van een nieuwe fabriek. Voorts werden nog 8 tanks bijgebouwd en werd de aanlegsteiger vernieuwd.

Ingevoerd werd in 1935 425.250.322 Kilogram olie tegen 524.532.199 Kilogram in 1934.

Uitgevoerd werd 405.232.622 K.G. tegen 533.011.095 K.G. in 1934.

Hoedenindustrie.

Deze industrie heeft hare betekenis als huisindustrie zo goed als verloren en wordt nog slechts beoefend door een beperkt aantal oudere vrouwen.

De uitvoer viel dan ook in 1935 terug tot 12.918 doz. met een waarde van *f* 31.985.— tegen 18.416 doz. ter waarde van *f* 54.843.— in 1934.

Electriciteitsbedrijven.

De electriciteitsvoorziening van Willemstad en omgeving geschiedt door de Nederlands Indische Gas Maatschappij.

Tengevolge van de gunstige economische toestand van Curaçao, waardoor niet alleen verschillende nieuwe woningen en huizencomplexen aansluiting nodig hadden, zodat hare leiding ook tot de districten Jan Weh en Van Engelen kon worden uitgebreid, alsmede door het meerdere gebruik van electriciteit voor licht en allerlei andere doeleinden, zag deze Maatschappij haar afzet verhoogd.

Door de Centrale werd in 1935 4.485.160 KWU. opgewekt, waarvan 3.742.376 KWU. werden afgeleverd.

Het electriciteitsbedrijf te Oranjestad op Aruba voldeed wederom goed en de uitkomsten van het bedrijf worden bevredigend geacht.

In de tweede helft van het jaar 1935 werd aangevangen met de aanleg van een distributienet voor de electrische verlichting van St. Nicolaas op Aruba.

In het begin van het verslagjaar werd op St. Martin een Maatschappij opgericht met het doel stroom te leveren voor de straatverlichting en aan particulieren.

De electrische licht installatie op Bonaire was het gehele jaar in bedrijf.

Scheepsbouw.

Deze tak van nijverheid heeft in hoofdzaak op Bonaire nog enige betekenis behouden. Gedurende 1935 werden aldaar 4 kleine kotters gebouwd. Ook op Curaçao werd één soortgelijk schip gebouwd.

Landbouw.

Benedenwindse eilanden.

Het uitblijven van de regen deed de oogst van mais en bonen op alle eilanden mislukken.

Ook van de rank- en andere peulvruchten kwam niet veel terecht.

De vooruitzichten voor de oogst 1935/'36 zijn echter beter doordat er tegen einde 1935 voldoende regen viel.

Tengevolge van de verhoging van de marktprijs van de aloë (een stijging gedurende het verslagjaar van 16 tot 23½ cent per pond) werd op Aruba en Bonaire de gehele aanplant gesneden en gelekt.

De uitvoercijfers van 1935 zijn wel lager dan die van 1934, nl. 368 ton ter waarde van *f* 137.000.— tegen 553 ton ter waarde van 162.765.— het jaar tevoren, doch deze vermindering is toe te schrijven aan de omstandigheid dat de handelaren slechts beperkte hoeveelheden van hunne voorraden verkochten en belangrijke voorraden werden achtergehouden in de verwachting van een nog hogere prijsstijing van het product.

Op Curaçao en Bonaire was de oogst van dividi overvloedig, zodat niettegenstaande de lage marktprijs de uitgevoerde hoeveelheden belangrijk groter waren dan in 1934. Deze cijfers bedragen 782 ton met een waarde van *f* 31.078.— tegen 409 ton met een waarde van *f* 15.257.— in 1934.

De oogst van oranjeschillen op Curaçao was goed, doch er bestond weinig vraag, zodat de uitvoer gelijk bleef aan die van 1934 n.l. 6 ton ter waarde van *f* 5.271.—

Bovenwindse Eilanden.

De aanplant van mais was dit jaar minder dan anders tengevolge van een insectenplaag in het vorig jaar ondervonden.

De Hollandse aardappelen op St. Eustatius gaven op het einde van het verslagjaar beloften voor een goede oogst.

Voor plaatselijke behoeften werden jams en zoete aardappelen verbouwd, terwijl wat St. Eustatius betreft, waar de aanplant werd uitgebreid en de oogst zeer goed was, uitvoer naar Curaçao kon plaats hebben van 244.000 K.G. jams en 172.500 K.G. zoete aardappelen.

Veeteelt.

Aan veevoer en drinkwater voor het vee was in 1935 geen gebrek.

Door de verhoging der invoerrechten op klein vee werden door de veehouders zowel op Curaçao als op Bonaire belangrijk meer van deze slachtdieren voor de consumptie van Willemstad geleverd.

Uit Bonaire werd aan klein vee naar Curaçao uitgevoerd 4.776 stuks geiten en 581 stuks schapen met een gezamenlijke waarde van *f* 21.708.—.

Door het verlenen van vrije vracht per schip aan inlandse slachtrunderen werd de invoer op Curaçao van de eilanden St. Martin en St. Eustatius belangrijk groter dan in 1934 nl. 159 d.i. 61 stuks meer dan het jaar te voren.

Zoutwinning.

Zowel op Bonaire als op St. Martin werden uit verschillende pannen zout gegaard. De kwaliteit van het geoogste zout was bijzonder goed.

De afzet ondervond evenals vorige jaren grote moeilijkheden, waardoor de uitvoer alweder minder bedroeg dan in 1934.

Uitgevoerd werd in 1935:
Van Bonaire 2.318.226 K.G. waarde *f* 11.637.—

Mijnwezen.

Mijnmaatschappij „Curaçao II".

Deze maatschappij zette hare werkzaamheden in 1935 op dezelfde voet voort als in 1934.

De vraag naar phosphorzure kalk was echter in 1935 iets minder dan in 1934.

Het gemiddelde aantal arbeiders per dag bedroeg 429 waarvan 401 geboortig uit dit gebiedsdeel. De lonen werden op hetzelfde peil gehandhaafd als voor 1934.

In 1935 werd verscheept in totaal 86.500 ton, waarvan 33.500 ton 1ste kwaliteit.

De totale uitvoerwaarde bedroeg *f* 702.758.—.

Door de Maatschappij werd in 1935 over het jaar te voren op elk certificaat van *f* 100.— en *f* 1000.— op coupon No. 25 terugbetaald respectievelijk *f* 6.— en *f* 60.— terwijl aan dividenden werd uitgekeerd op coupon No. 26 op elk certificaat van bovenvermelde waarden respectievelijk *f* 1.50 en *f* 15.—.

Goudmijn op Aruba.

De in 1934 verleende vergunningen tot exploratie van gronden op goud werden bestendigd, doch werd in het verslagjaar de exploratie niet voortgezet.

Vulkanische as op St. Eustatius.

Uit een nader geologisch rapport is gebleken dat de vulkanische as in een andere formatie aanwezig is dan oorspronkelijk werd gemeend, waardoor groter kapitaal voor de ontginning vereist wordt, in verband waarmede de werkzaamheden zijn gestaakt.

Kerkvervolging Spanje.

Het oordeel van de Kardinaal van Toledo.

Kardinaal Goma y Thomas, aartsbisschop van Toledo, heeft aan een redacteur van La Croix medegedeeld, dat de strijd, welke het nationale leger thans voert, de ganse betekenis en het gewicht van een kruisvaart heeft. Deze kruisvaart gaat tegen de vijanden van ons geloof, tegen de barbaarsheden van Moskou. Hier strijden onze kinderen, zoals het de aloude paladijnen deden,, met op hun borst de beeltenis van Onze Lieve Vrouw del Pilar, van St. Jacobus van Compostella.

Ons Spanje ligt daar, het waarachtige Spanje, het Spanje van het front evenals dat hetwelk er achter staat, het Spanje van onze heldhaftige vrouwen, het Spanje van onze kloosterlingen en van onze priesters, die het eerst gevallen zijn in de botsing tussen de beschaving en de barbaarsheid, het Spanje van onze gekruisigde Kerk.

Overal, in alle dorpen, werd hetzelfde wachtwoord gegeven! „Waar zit de pastoor?" En steeds duurt ze voort, de uitroeiing van mensen die geen ander vergrijp pleegden dan zich toe te wijden aan God en aan het welzijn der zielen.

Uw schrikbewind en uw Commune, zei de Kardinaal verder tot de Franse redacteur, is niets in vergelijking met de slachting en het bloedbad van deze eerlozen. God geve dat deze rode pest bij u niet binnen treedt.

Onenigheid der katholieken.

Mgr. dr. Felix de Bilbao, bisschop van Tortosa, die naar Rome gevlucht is, heeft in een persgesprek de oorzaken van de huidige droeve toestand van Spanje gegeven.

De regeringen van de laatste 30 jaar waren veel te slap, zodat van serieuse wetgevende arbeid geen sprake kon zijn. De dictatuur Primo de Rivera van 1923 tot 1930 beging zulke grote fouten, dat in 1931 de republiek werd uitgeroepen.

In de eerste vijf jaren waren verschillende sociale maatregelen voorgesteld, maar tegenstrijdige belangen en eigeninzicht van bepaalde partij-politici waren oorzaak, dat er in de praktijk van deze prachtige sociale verbeteringen al heel weinig terecht kwam.

Op godsdienstig gebied werd een zeer grote activiteit ontwikkeld. Het is absoluut onjuist om de schuld van deze satanische uiting van volkshaat op rekening van de geestelijkheid te schuiven. Er zijn fouten begaan, maar er werd op charitatief gebied zeer veel tot stand gebracht. Op dit gebied van opvoeding en onderwijs werd door de thans zozeer vervolgde religieusen zeer goed werk geleverd.

En wat de grootste ramp voor Spanje is geweest: dat was de schromelijke verdeeldheid onder de katholieken, waardoor iedere krachtdadige Katholieke Actie onmogelijk was en tengevolge waarvan het onmogelijk was om sterke katholieke organisaties te vormen.

Van de andere kant hadden de linkse partijen, vooral de socialisten, zich krachtig georganiseerd, en door hun intense propaganda hadden zij de arbeidersmassa voor zich gewonnen.

Ofschoon het volksfront uit de meest heterogene elementen bestond vormde het toch een gesloten eenheid.

Oorspronkelijk droeg het huidige verzet een zuiver militair karakter. Gil Robles was tegen dit gewapend verzet, tengevolge waarvan zeer veel jongeren zich afscheidden om zich aan te sluiten bij de Spaanse Phalanx.

Thans is er overal in Spanje, waar de nationalisten triomferen, een zeer merkwaardige godsdienstige opleving waar te nemen. Iedere soldaat die naar het front gaat, zal eerst de H. Absolutie vragen en de H. Commune ontvangen. Niet alleen bij de jonge mannen, maar ook bij de ouderen kan men een hernieuwd godsdienstig bewustzijn constateren. Men ziet de mannen met een scapulier over het uniform naar het front trekken.

Wij zijn in een oorlog gewikkeld, die in zijn diepste grond een godsdienstoorlog is geworden. Maar men kan niet zeggen, dat het leger de wapenen heeft opgenomen om godsdienstige redenen. Het leger is er echter van overtuigd, dat de godsdienst het voornaamste opbouwend element is voor de natie. Maar hun eerste optreden werd niet geinspireerd door het verdedigen van de godsdienst. Hiertegenover staat, dat zij die thans het leger steunen, Spanje beminnen en dat zij vechten voor hun vaderland; maar boven alles wilden zij hun godsdienst en hun Kerk verdedigen. En het zijn juist deze groepen, die aan de beweging het karakter van een godsdienstige herovering hebben gegeven.

1500 priesters en religieuzen gevlucht.

Volgens vrijwel nauwkeurige berekeningen bedraagt het aantal uit Spanje naar Italië gevluchte priesters en religieusen ongeveer 1500.

Een aanzienlijk aantal dezer vluchtelingen is reeds naar Spanje teruggekeerd d.w.z. naar de door de nationalisten bezette gebieden.

Speciaal de zusters zijn in grote getale teruggekeerd, aangezien zij zeer moeilijk kunnen worden gemist.

De Capucijnen.

De Capucijnenorde in Spanje is wel het zwaarst getroffen. Zij hebben er 5 bloeiende provincies. In de provincie Castilla is het klooster te Madrid in beslag genomen. De kerk werd leeggeplunderd en vernield. Zes paters werden gefusileerd. Het lot der overigen is onbebekend. Het Serafijns seminarie is leeggeroofd en als kazerne ingericht. De gardiaan is vermoord. De paters en broeders zijn verspreid. Van de capucijnen in Gyon en Bilbao, die uit hun kloosters zijn verdreven, is niets naders bekend.

In het gebied door de nationalisten bezet, hebben de kloosters niets te lijden gehad. Het meest is de provincie Catalonië geteisterd. Het oudste klooster der Orde in Spanje te Sarria-Barcelona, is uitgebrand, het seminarie te Iqualasa, het noviciaat te Manresa, het college te Olot, alsmede de kloosters van Pompeï en Barcelona zijn vernield. Het zelfde lot ondergingen de kloosters te Taragona en Arenys de Mar. 14 paters zijn naar het buitenland gevlucht, de overigen zijn gevangen of in het binnenland verborgen. Minstens 20 leden van de Catalaanse provincie zijn vermoord. Pater Jozef Oriol werd vermoord, omdat hij weigerde een godslastering uit te spreken. In de provincie Valencia zijn drie kloosters verwoest. In de provincie Andulasië zijn twee kloosters tot kazerne ingericht, kloosters tot kazerne ingericht ingericht, 8 religieusen zijn vermoord. Van de overigen weet niets.

Priesters vermoord,

Pater Juan Perez, en zes fraters scholastieken van de Oblaten van Maria uit Pozuelo bij Madrid, zijn doodgeschoten. Bij de overgave van San Sebastian is door de roden het Juvenaat der paters Oblaten in brand gestoken. De paters zijn als gijzelaars meegevoerd.

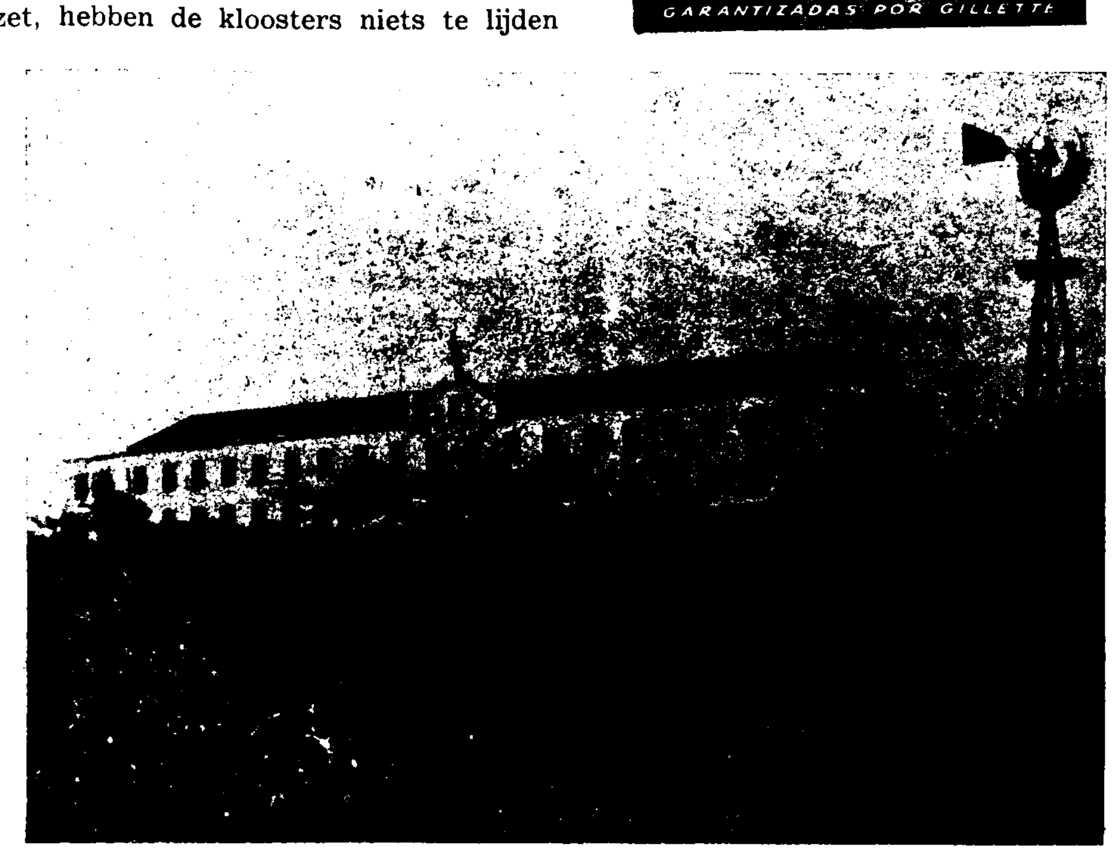
De abdij von Mont Serrat.

De abt van het beroemde klooster Montserrat is in de aarts-abdij Beuron gekomen. De abdij bleef gespaard voor vernietiging, doordat de regering het gebouw bestemde voor sanatorium en hospitaal.

34 Monniken konden door bemiddeling van de Italiaanse consul te Barcelona, Italië bereiken. 33 monniken werd dood geschoten na gruwzame martelingen. Meer dan 60 monniken zijn nog in handen der roden.

Marteldood van aalmoezenier.

De hospitaal-aalmoezenier Thomas Imalquez te Casteyon d'Ampurias in de provincie Leon, werd door de communisten uit het hospitaal gesleurd naar de markt. Hier werd van hem geëist, te zweren dat al wat hij onderwezen had, vals was en dat God niet bestaat. De priester riep als antwoord: Leve Christus", en werd neergeschoten.

Het St. Vincentius-Gesticht te Scherpenheuvel. (Foto (A. H. Nooyen).

BUITENLAND.

Schoonzuster van de Paus overleden.

We lezen in de Maasbode van 9 Oct.: Te Milaan is op 80-jarige leeftijd overleden de schoonzuster van Z. H. de Paus: Senora Maria Ratti-Sabatini.

De afgestorvene, aan wie de Paus nog onlangs Zijn bijzondere zegen had geschonken, stamde uit een eenvoudige familie uit de omgeving van Milaan. Zij was gehuwd met de oudste broer van de latere Paus, Karel Ratti die de functie van stationchef bij de Noord-Milaneese spoorwegmaatschappij vervulde. Deze overleed reeds op 53-jarige leeftijd, de 10de November 1906 en liet zeven kinderen achter.

Een maand later, de 2e October 1906, stierf te Lyon Eduard Ratti, eveneens een broer van de Paus. Franco Ratti, die zijn vader als directeur van de zijdefabriek te Desio was opgevolgd, overleed de 31ste December 1929 te Rome.
Achille Ratti, de jongste van de vier zonen van Francisco Ratti, was prefect van de Ambrosiana te Milaan, toen zijn broer Eduard overleed. Toen deze dodelijk ziek was, reisde Achille onmiddellijk naar Lyon, om hem in zijn laatste uren bij staan. Van het gezin zijn nu nog alleen de tegenwoordige Paus en Diens zuster, gravin Camille Ratti, die iets jonger is dan de H. Vader, overgebleven.

Gravin Ratti verblijft te Rome in het klooster van de Zusters van de H. Familie van Bordeaux.

CURAÇAO.

HOLLANDSE BANKUNIE N.V.

In dank ontvingen wij van genoemde N. V. het jaarverslag over het boekjaar 1935 — 1936.

Enkele weken geleden hebben we reeds uitvoerig de hoofdinhoud van dit verslag weergegeven.

Nog van belang voor onze lezers is, wat het verslag meldt, over de huidige situatie in Venezuela.

Het afgelopen jaar heeft in Venezuela een grote ommekeer gebracht, doordat het overlijden van President Gómez op 17 December 1935 de volkomen ineenstorting tengevolge had van het „Gómez-regime". Dit regime, dat zich gedurende 27 jaren met dictatoriale macht bekleed was, heeft thans plaats moeten maken voor een constitutionele regeringsvorm.

Wegens de excessen, die men zich veroorloofde bij het plotseling herkrijgen van de vrijheid van drukpers en van vergadering, welke vrijheid men volkomen ontwend was, voltrok zich de grote ommekeer niet zonder ernstige botsingen.

Het programma, door de nieuwe regering onder Presidentschap van Generaal Lopez Contreras gepubliceerd, wijst erop, dat het vaste voornemen bestaat, de achterstand op velerlei gebied ten spoedigste in te halen, hetgeen mogelijkheden biedt voor een opleving in verschillende takken van de handel, waarnaast het initiatief tot het oprichten van industriële bedrijven een belangrijke rol zal spelen.

De financiën van de Staat werden door het verdwenen Gómez-regime in gezonden toestand achtergelaten. Er is geen buitenlandse schuld, terwijl van de binnenlandse slechts een klein gedeelte onafgelost gebleven is.

De wisselkoers maakte een tijdperk van grote spanning door. Nadat de Bolivar tot aan de politieke ommekeer kunstmatig gedeprecieerd was gehouden ten behoeve van de landbouw en export, wijzigde zich de toestand tengevolge van grote kapitaalvlucht, wegens het naar het buitenland uitwijken van alle aanhangers van het Gómez-regime.

Het daardoor ontstane tekort aan vreemde munt maakte, dat de tot dusverre gevolgde politiek van het kunstmatig gedeprecieerd houden van de Bolivar plaats moest maken voor het volkomen tegenovergestelde systeem van het kunstmatig op peil houden van de Bolivarkoers.

De Bolivar noteerde op buitenlandse beurzen per 30 Juni 1935 Bs. 19.20 per Pond Sterling en thans op 30 Juni 1936 Bs. 20.30 per Pond Sterling. Ten opzichte van de Gulden betekent dit per 30 Juni 1935: 37.76 ct. per Bolivar en per 30 Juni 1936: 36.32 ct.

De importhandel maakte moeilijke tijden door, zowel door de onzekerheid inzake het toekomstig koersverloop van de

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

60)

Overal elders kon de blinde duisternis van het gewelf, te oordelen naar de weerkaatsing der vlammen, zich nog wel mijlen en mijlen uistrekken.

Castro noemde dit waarschijnlijk. Hij maakte mij opmerkzaam op de helling van de grond, die diep en ver naar beneden afliep. Mijlen ver ongetwijfeld. Niemand wist het, niemand had ooit het einde er van gezien. Deze spelonk was al van oudsher bekend. Dat kreupelhout, die dorre bladeren, die een zacht rustbed voor „hare excellentie" zouden vormen, waren jaren geleden opgehoopt, misschien door mensen, die sedert lang gestorven waren. „Je moest dat brandhout zien. Die grote stapels takkebossen hadden al zo gebonden gelegen, toen hij voor het eerst op die plaats was geweest. Caramba! Wat 'n werk! Wat 'n moeite! Maar wij mochten de heiligen er wel voor danken.

Niettemin schudde hij het hoofd over zo'n vreemde handelwijs. Zijn mantel had hij wijd uitgespreid bij het vuur om te drogen, terwijl hij zijn hoed om en om draaide bij de gloed, en met beide handen trachtte hem te fatsoeneren. Zijn stevige kleine gestalte, van top tot teen verlicht, dampte over alle ledematen... Van zijn ronde, dikke schouders en grijs, ruig hoofd kronkelde een rustig rookspiraaltje. Plotseling ontspande zich het fijne netwerk van rimpels over zijn gezicht; het vertrok als een verscheurd spinneweb en ik hoorde een krampachtig geluid, iets geheel nieuws voor me. Ik had hem horen lachen.

De warmte van het vuur had ons verkilde lichaam doordrongen met een gevoel van behaaglijkheid en rust. William's fles was geledigd; en dit was een nieuwe Castro, zachtmoedig en spraakzaam, bijna opgeruimd.

Een grote verhevenheid van de rotsige bodem was — God alleen weet door wat voor handen in welke eeuw — ruw uitgehouwen in een gedaante van een zetel. Seraphina's gebogen houding, haar gescheurde kleren, de natte lokken over haar schouders, haar verwaaid uiterlijk, deden mij denken aan een ongelukkig, mooi zigeunermeisje, dat bij het vuur heur haar droogde. Een klein naar voren gestoken voetje wit op de wreef vlak voor de rosse gloed; haar saamgevouwen vingers omvatten haar ene, 'n weinig opgetrokken knie, en nu niet langer huiverend, met gebogen, rustig hoofd, luisterde zij naar wat wij zeiden, terwijl zij nadenkend in de vlammen staarde.

In de vermomming van een bedelaarskind, en mooi als de vluchtende prinses van een oud, romantisch verhaal, zat zij verborgen binnen de ingewanden van haar bezittingen.

Die spelonk behoorde aan haar, merkte Castro op, en de baai der zee, het land boven ons hoofd, het golvend hoogland, de kudden vee, de suikerrietvelden — helemaal tot ginds aan het woud, en het woud zelf, dat alles eveneens. En op deze bezitting alleen hadden ze tweehonderd slaven, wist hij te vertellen. Hij gaf hoog op van de rijkdom der Riego's. — De Senorita wist waarschijnlijk al die bijzonderheden niet. Tweehonderd minstens. Het landgoed van don Vincente Sallazar was aan de andere kant van de rivier. Don Vincente leed op het ogenblik de onwaardige kwelling van gevangenschap, wegens het nietig zaakje van een twist met een andere caballero, die onlangs gestorven was.

Bemerkend, dat wij samen waren beginnen te fluisteren, trok Castro zich terug naast het vuur en zweeg verder.

„Beloof mij één ding, Juan," prevelde Seraphina.

Ik lag geknield naast haar stenen zetel.

„Bij al wat heilig is," zei ik, „ik zal hem uitdagen en eerlijk spel geven, — en hem doden, zoals 't een Engels gentleman past te vechten."

„Dat niet! Dat niet!" onderbrak zij mij. Dat bedoelde zij niet, dat ik zou beloven. Het was juist wat zij vreesde. Het zou zijn, mij zelf uitleveren in dien man z'n handen. Dacht ik er aan, wat dat wilde zeggen? Dat betekende ook haar in zijn macht leveren. Zij zou het niet overleven. En, als ik wilde dat zij bleef voortleven, moest ik zorgen uit O'Brien's klauwen te blijven.

„In mijn gedachten heb ik mijn leven zo vast aan het jouwe verbonden, Juan, dat de slag, die jouw leven afsnijdt ook een einde maakt aan het mijne. Geen dood zou ons kunnen scheiden."

„Neen," zeide ik.

En zij nam mijn hoofd tussen haar handen en keek mij in de ogen.

„Niet meer rouw," fluisterde zij snel. „Niet méér. Ik ben te jong om een minnaar in 't graf te helpen — en te trots mij te onderwerpen aan..."

„Nooit," betuigde ik vurig. „Dat zou niet mogen."

„Pas daar op, Juan, dat je niet je leven offert, dat het mijne is, niet aan je liefde — of — of — ook niet om te wreken." — Zij boog het hoofd; het vallend haar verborg haar gezicht: „Want het zou te vergeefs zijn."

„De mantel is nu heel en al droog, senorita", zei Castro, die op zijn elleboog rustte op de grens der duisternis.

Hij stond op en samen liepen we toe op de ingang, terwijl we haar op haar knieën achterlieten, in stil gebed, met de handen gevouwen op haar voorhoofd, leunend tegen de ruige rotswand. Buiten scheen de in vuur en vlammen staande aarde overgegeven aan de woede van een duivel.

— Zij had gelijk — O'Brien was een geducht vijand, te vrezen als de dood. Ik wenste ons aan boord van de „Lion", midden op de Atlantische Oceaan, onder de hoede van Mrs Williams. Niets kon ons werkelijk veilig maken voor zijn haat dan de uitgestrektheid van de oceaan. Intussen hadden wij, ten minste voor die nacht, een onderdak in deze spelonk.

In de morgen — verklaarde Castro — zou hij heel vroeg naar de hacienda gaan en terugkeren met ezels voor Seraphina en mij. De gebouwen van de bezitting waren bijna drie mijl ver. Heel dit gebied aan de zeekant was erg verlaten, daar de suikervelden bewerkt door de slaven, aan de landzijde van de hacienda lagen. Hier, bij de kust, waren enkel de kudden vee, die de savannen afzwierven, en de enkele vaqueros om ze te bewaken, maar ook die kwamen soms weken achtereen niet in 't gezicht van de zee. Hij vreesde niet door iemand gezien te worden op zijn tocht; en ook wij konden onbevreesd bij daglicht vertrekken, zodra hij met de muilezels kwam. Overigens zou hij met den echtgenoot van Seraphina's min — Enrico heette hij, — 'n zwijgzaam Gallicïer, een grijaard, die alle vertrouwen waard was — de nodige schikkingen treffen voor geheimhouding.

(wordt vervolgd)

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Aan de Franse en Engelse kusten en in het kanaal woedden hevige stormen. Het Duitse vrachtschip Isis verging in de storm: slechts een boot met een lid van de bemanning werd opgepikt. 39 personen kwamen om.

In Roemenië werd een grote antijoodse demonstratie gehouden: waarbij nadere aansluiting bij Duitsland werd gevraagd. De demonstratie van 100.000 leden der Christelijk-Roemeens-Nationale partij werd beschouwd als gericht tegen de oodse Madame Lupescu, de vriendin van Koning Carol.

De Staatssecretaris, Kardinaal Pacelli vertrok uit New-York naar Rome.

In Ver. Staten breidde de zeeliedenstaking zich uit. Meer dan 50.000 arbeiders zijn er bij betrokken. De havens van San Francisco en New York liggen stil.

Op 1 December zal Roosevelt in Buenos Aires aankomen, voor het bijwonen van het Pan-American congres.

In Japan heeft men een nieuwe vliegmachine geconstrueerd, welke een reis om de wereld maken kan met slechts 2 tusssenlandingen. De actieradius bedraagt 95 uur.

Uit de berichten van hedenmorgen blijkt, dat Madrid nog gedeeltelijk in handen der regering is. Er wordt nog hevig gestreden.

De scheepvaartsstaking in de Ver. Staten breidt zich nog steeds uit.

NEDERLAND..

Prins Bernard zal de zeventiende van deze maand van zijn Duits staatsburgerschap worden ontheven.

Prins Bernard heeft een bezoek gebracht aan de Fokkefabrieken.

Prins Bernard nam deel aan een jachtpartij op klein wild op het landgoed van Jonkheer Dedel Baron van Hardenbroek. Na afloop had een diner plaats ten huize van de Burgemeester van Benenebroek. De Koningin, vergezeld van een hofdame, bezocht het Haagse stadhuis. Zij bezichtigde hier onder geleide van Burgemeester de Monchy, de trouwzaal, waar het aanstaande vorstelijk huwelijk zal worden voltrokken.

Naar wordt vernomen zal de K.L.M. een vlucht naar Abessinië organiseren, waarvoor een der Douglasvliegtuigen zal worden uitgezocht.

H.M. de Koningin bood aan Prinses Juliana en Prins Bernhard een gedeelte van Soestdijk aan.

Het paar gaf de wens te kennen dat een gedeelte van het nationaal hulde blijk zou besteed worden voor het aanbrengen van de nodige veranderingen.

Op 7 Nov. is het 10.000ste schip in de haven van Rotterdam binnengevallen. Verleden jaar gebeurde dit op 29 December, waaruit wel blijkt, dat er een verbetering t.o. van het vorig jaar te constateren valt.

In de memorie van antwoord op de algemene beschouwingen op de begroting 1937, acht de regering het onwaarschijnlijk, dat een kabinet van andere samenstelling meer zou hebben weten te bereiken inzake de uitwisseling van goederen met het buitenland, dan door de huidige regeringen bereikt is.

De regering handhaaft haar standpunt, dat het thans nog niet de tijd is om de zwevende valuta te stabiliseren. Voorlopig zal men er mede volstaan de Gulden haar eigen niveau te laten kiezen, terwijl de regering er op wijst, dat het noodzakelijk is, dat zij thans over voldoende bewegingsvrijheid beschikken moet. Te sterke vermindering van de goudwaarde der Gulden acht de regering, ongewenst daar zulks onherroepelijk leiden moet tot loonsverhogingen, waardoor de rentabiliteit der bedrijven in ongunstige zin beinvloed zou worden. Tegen de mening dat loonsverhoging het aangewezen middel is om de koopkracht der bevolking op te voeren koestert de regering ernstige bezwaren. Of eventueel de pensioenen herzien zullen worden is nog niet te zeggen. Over de vraag of overgegaan zal worden tot verlaging der tarieven, is thans nog niets met zekerheid te melden.

Op 28 November zal Prinses Juliana te Eindhoven een monument onthullen ter herdenking van het feit dat de Koninklijke Familie radioredevoeringen heeft gehouden voor de overzeese gewesten.

Naar officieel meegedeeld wordt, zal het burgerlijk huwelijk van Prinses Juliana met Prins Bernard op 7 Januari voltrokken worden door burgemeester de Monchy.

Te Den Haag werd een Koninklijk besluit afgekondigd, waarin bepaald is, dat alle vorderingen wegens handelsschulden op Spanje moeten verrekend worden via de clearing.

De oud-Gouverneur-Generaal van Oost Indië, Jhr. de onge, is thans geheel hersteld en heeft het ziekenhuis verlaten. Hij verliet Zaterdag het ziekenhuis. Hij zal enige dagen bij zijn familie in Den Haag verblijven, waar hij zich voorlopig zal vestigen op zijn buiten te Voorst.

Te Amsterdam arriveerde Vicky Baum op haar doorreis. Zij verklaarde, dat haar boek over Bali thans reeds voltooid is.

SPORT.

Te Rotterdam is de zesdaagse wielerwedstrijd aangevangen. Het startschot werd gelost door Rie Mastenbroek.

Xerxes Ajax 1—3, Excelsior D.F.C. 6—2, Stormvogels D.H.C. 1—1, Blauw Wit R.C.H. 3—0, C.V.V. A.D.O. 2—3, Haarlem K.F.C. 2—2, D.W.S. V.S.V. 1—1, Hermes D.V.S. Sparta 4—3, V.U.C. H.B.S. 1—1, Z.F.C. Feyenoord 2—5, Enschedense Boys P.E.C. 0—3, Wageningen Z.A.C. 7—0, P.E.C. Go Ahead 3—0, A.G.O.V.V. Enschede 0—1, N.O. A.D. Longa 1—1, Bleiyerheide P.S.V. 0—2, N.A.C. Juliana 4—2, H.S.C. Hoogezand 2—3, Leewaarden Be Quick 0—3, Velocitas Sneek 0—2, Achilles G.A.V.V. 4—2, Tubantia Heracles 3—1, Eindhoven — Roermond, Friesland — Veendam afgelast. Zwitserland — Oostenrijk 1—3.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Reeds herhaalde malen kwam dezer dagen het bericht door, dat Madrid zou zijn gevallen; maar de laatste berichten van heden (Dinsdagmorgen) gaven nog steeds geen zekerheid daaromtrent. Wel zijn de nationalisten de voorsteden binnen gerukt, maar voor de rivier de Mazanares schijnt nog hevig te zijn gevochten. Deze rivier stroomt aan de grens van de stad en begrenst ook het vroegere Koninklijk Paleis en het park. Verschillende bruggen geven over deze rivier toegang tot de stad o.a. de Segovia-brug, de Toledo-brug en de Princesse-brug. Om deze drie bruggen is in de laatste dagen geweldig gestreden en ze schijnen ook thans in het bezit te zijn der nationalisten. Maar de regering schijnt de stad slechts stap voor stap te willen overgeven en hevige straatgevechten zijn dan nog ook aan de gang. Men noemt thans reeds het getal van 10.000 mensenlevens wat met deze strijd in de laatste dagen is gemoeid geweest.

De regering heeft wel de stad verlaten en ook Largo Caballero schijnt naar Valencia te zijn vertrokken. De verdediging der stad is thans in handen van Generaal Miaja aan wie het dus ligt hoe lang deze niet meer zijn.

Vele dagen zal het vermoedelijk wel niet meer duren.

De vroegere Spaanse regering heeft zich thans met al het goud gevestigd in Valencia; naar Barcelona is ze dus niet gegaan, wat wel een bewijs te meer is, dat zich in deze laatste stad een geheel onafhankelijk Catalonische republiek heeft gevormd, waar in de dagen dat Madrid zijn laatste strijd voerde, met grote feesten de verjaardag is gevierd der Russische revolutie.

Wat internationaal de val Madrid te betekenen zal hebben?

De mogendheden zullen voor de vraag gesteld worden om de regering van Franco te erkennen.

De fascistische landen hebben dit reeds gedaan. Te Berlijn is dezer dagen de gezant van Franco officiëel ontvangen en waait daar thans boven het Spaanse gezantschap weer het rood-geel-wit. Hetzelfde te Boedapest.

Engeland echter zal nog afwachten en Frankrijk voelt vanzelfsprekend meer voor de rode regering die thans in Valencia zetelt.

Na de verloving van Prinses Juliana wordt dezer dagen in Europa over een andere verloving gesproken, die voor de Europeese politiek van meer belang is. Er lopen n.l. geruchten dat Otto van Habsburg, de zoon van de ongelukkige Keizer Karel van Oostenrijk, zich zal gaan verloven met Maria, de jongste dochter van de van de Koning van Italië.

Al moeten we dit een politiek huwelijk noemen, daarmee is nog niet gezegd dat er de liefde is buitengesloten.

Maar zeker is, dat de troonpretendent van Oostenrijk Otto, met deze vrouw een sterke steun krijgt in Italie voor zijn aspiraties naar de Oostenrijkse Kroon. Graaf Ciano die onlangs zoveel successen oogstte met zijn politieke besprekingen in Berlijn, was dezer dagen in Oostenrijk voor politieke besprekingen, waarbij dan ongetwijfeld genoemd huwelijk ook wel ter tafel komen zal.

Enkele weken geleden schreven wij dat de driebond Duitsland-Italie-Oostenrijk steeds vaster aan elkaar gesmeed wordt. Het huwelijk van de Oostenrijkse troonpretendent met een Italiaanse Koningsdochter is niet de minst sterke schakel in die keten.

---

eigen valuta, als door het tekort aan vreemde munt, waardoor verschillende huizen in conflict kwamen met hun buitenlandse leveranciers.

Aan de diverse cultures werd, behalve in de vorm van steun door valuta-depreciatie, hulp verleend door middel van uitvoerpremies, die voor koffie en cacao resp. Bs. 15.— en Bs. 10.— per zak bedroegen.

De handel van Venezuela met Europa trok zich meer en meer samen op Duitsland, dat zijn export naar Venezuela gestadig kon opvoeren door het besteden van zeer goede prijzen voor de fijnere koffiesoorten, te betalen in z.g. „Askimarken", waarover slechts beschikt kan worden voor de betaling van naar Venezuela geëxporteerde Duitse waren.

Door restrictie van allerlei aard liep de export naar de andere Europeese landen belangrijk terug.

Voor de veeteelt zijn de vooruitzichten veel beter geworden, dat de belemmerende monopoliserende maatregelen van het Gómez-régime vervallen zijn en de veeteelt thans aangemoedigd wordt, zich tot een exportbedrijf naar de omringende landen te ontwikkelen.

Het eeuwfeest van de Zusters van Schijndel.

Maandag had op Santa Rosa de plechtige viering plaats van het eeuwfeest van de Zusters van Schijndel.

Een grote menigte had zich te 8 uur verzameld in de versierde parochiekerk, waar mgr. P. I. Verriet de plechtige Pontificale Hoogmis opdroeg uit dankbaarheid.

Presbyter assistens was Pastoor L. van Hegelsom; troondiakens de Pastoors Gallé en Koenen; diaken en subdiaken de Pastoors Spekle en Elie, allen pastoors van Parochies, waar de Zusters van Schijndel werkzaam zijn.

De feestrede sprak Z. Hoogw. Excellentie Mgr. Verriet, een rede van dank aan God en de Zusters.

Na deze H. Mis was er een drukke receptie, die de gehele dag duurde.

Talrijke geestelijken, Fraters, Zusters van de andere hier werkzame congregaties, vele wereldlijke autoriteiten en vooraanstaanden uit onze Curaçaose samenleving kwamen de Zusters complimenteren.

In de namiddag bracht de waarnemende Gouverneur, Mr. Jas, een bezoek aan Santa Rosa, om namens het Bestuur van Curaçao de Zusters geluk te wensen.

Het zijn voor de Zusters onvergetelijke feestdagen geweest.

Zijne Exc. de Gouverneur naar Aruba.

Maandagmorgen vertrok Zijne Excellentie de Gouverneur met H. Ms. „Johan Maurits van Nassau" voor het eerste bezoek aan Aruba.

Wij wensen Zijne Excellentie een aangenaam verblijf op het zustereiland.

Op heterdaad betrapt.

Als verdacht van diefstal van enig geld uit geparkeerd staande autobussen is voor onderzoek in bewaring gesteld zekere M., die op Maandag j.l. op heterdaad betrapt werd.

Twee kalkoenen ontvreemd.

Uit een koraal aan de Scharlooweg zijn in de nacht van Vrijdag op Zaterdag j.l. twee kalkoenen ontvreemd.

Door de Politie wordt een onderzoek naar de(n) onbekende(n) dader(s) ingesteld.

Bij ralis verwond.

Op Zaterdagavond te omstreeks 8 uur werd de Politie telefonisch gewaarschuwd, dat nabij de Fort Nassauweg een gewonde bewusteloos aan de weg lag.

De ter assistentie gegane Politie vond inderdaad in de Bargestraat een man liggen die in beschonken toestand verkeerde en een scheurwond boven zijn linkeroog had, terwijl de wang onder dit oog sterk was opgezwollen.

Hij is naar het hospitaal vervoerd alwaar hij ter verpleging is opgenomen.

Aldaar bleek dat zijn wond niet zo ernstig was als het zich in den beginne liet aanzien en dat er geen levensgevaar voor hem bestond.

Uit het ingestelde onderzoek bleek dat hij met een andere man ruzie had gehad, waarbij deze hem met een grote steen tegen het hoofd had gegooid.

De Politie zal proces-verbaal tegen de dader opmaken.

Fiets weggenomen.

In bewaring is gesteld een persoon, die een rijwiel, dat een ogenblik in de Breedestraat (O.B.) onbeheerd tegen een gevel van een huis was geplaatst, had weggenomen, naar hij verklaarde om er een boodschap mede te gaan doen.

Daar hij echter, toen hij door de Politie werd aangehouden, een valse naam opgaf en verschillende andere in strijd met de waarheid zijnde dingen verklaarde, wordt de zaak verder onderzocht.

Het Zilveren feest van het Maduro-fonds.

Het Bestuur van het Elias S. L. Weldadigheidsfonds verzoekt ons mede te delen, dat de bijdragen voor de feestgave van genoemd fonds nog kunnen worden gestort tot en met Maandag 16 Nov. a.s. bij de Penningmeester van het fonds, de Heer David Capriles, Heerenstraat.

Op die dag zullen de intekenlijsten worden gesloten.

Rector Hospitaal Aruba.

Tot rector aan het San Pedro-hospitaal te Aruba is benoemd de Zeer Eerw. Pater M. Luyckx, die Maandagmorgen per vliegtuig daarheen is vertrokken.

Het Prinsesse huwelijk op Aruba.

Volgens El Desp. heeft Gouverneur Wouters na een onderhoud met Dr. Dussenbroek en de Heer F. W. Craane, de som voor de feestviering op Aruba afgerond tot ƒ 12.500.

Zuster Aldegonda.

Van het reisgezelschap dat op 13 November 50 jaar geleden in gezelschap van de eerste Fraters de Curaçaose grond betrad, is er nog één in leven.

Zuster Aldegonda in het St. Elisabethshospitaal is Vrijdag 50 jaren onafgebroken op Curaçao.

Een eresaluut komt zeker deze Zuster toe.

Onze beste wensen en Gods rijkste zegen met dit gouden jubileum.

R. K. PADVINDERSVERENINGING ST. THARCISIUS-GROEP. CURAÇAO.

Afd. Voortrekkers.

Inlichtingen over „dienstaangelegenheden" bij A. Capello.

Afdeling Verkenners.

Donderdag, 12 Nov. 3.30 — 5.00: HOUTDUIVEN en SNIPPEN.

Vrijdag, 13 Nov.: Troepbijeenkomst. Verzamelen om 2.30 (in Kampcostuum met zwempak).

Speciale Gebedsintentie: Voor de Fraters.

Oefening: Verdraagzaamheid.

Hop.

Grote zielen hebben een wil, de overige slechts neigingen.

De gevangenis is dag en nacht gesloten en toch steeds vol, de kerken staan altijd open en zijn steeds leeg.

De rijken vinden verwanten in de verste streken, de arme zoekt vaak in eigen familie vergeefs.

Berouw is de lente der deugd.

Aankomst en vertrek der schepen van 11—14 November 1936.

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Flora	11	N. York, P.au Prince, La Guaira, P. Cabello	11	Aruba, Maracaibo
Cordillera	12	Pto. Barrios	12	Hamburg
Troja	—	Curaçao	12	Maracaibo
Alemania	12	Maracaibo	—	Curaçao
El Libertador	13	La Guaira	13	Aruba, Maracaibo
Astrea	13	Aruba, Maracaibo	—	Curaçao
Medea	13	Curaçao	13	P. Cabello, New York
Breda	14	Hamburg, Amsterdam, R'dam, L'pool	14	Cristobal, Costa del Pac.

Zijne Excellentie de Gouverneur zal op Donderdag den 12den November a.s. geen audientie verleenen.

De Gouvernements-Secretaris,

GRONEMEIJER.

1886 — 13 NOVEMBER — 1936

Herdenking aankomst van de Fraters van Tilburg in Curaçao.

PROGRAMMA.

DONDERDAG, 12 NOVEMBER.

Aanvang der feestelijkheden:

8 u. p.m. FAKKELOPTOCHT MET MUZIEK.
Route: Concordiaplein - Pietermaai - Hendrikplein - Breedestraat - Koningin Emma Brug - Brionplein - Breedestraat - St. Thomas-College.
MUZIEKUITVOERING door de Corpsen ST. CECILIA en ADILANTI voor het ST. THOMAS-COLLEGE.

VRIJDAG, 13 NOVEMBER.

8.30 u. a.m. AUBADE door de Schoolkinderen voor het St. THOMAS COLLEGE.
CANTATE begeleid door Fanfare SCHERPENHEUVEL.

8 u. p.m. RECEPTIE OP HET ST. THOMAS COLLEGE: AANBIEDING GESCHENK door den Voorzitter van de Feestcommissie.
FEESTREDE door den Heer Ch. DEBROT.
FEESTCANTATE door het Mannenkoor St. CECILIA.
Gedurende de Receptie, Muziekuitvoering voor het ST. THOMAS-COLLEGE.

ZONDAG, 15 NOVEMBER.

9 u. a.m. MUZIKALE, PONTIFICALE H. MIS IN DE ST. ANNA KATHEDRAAL.
Opgedragen door Zijne Hoogw. Exc. Mgr. P. I. VERRIET ter dankzegging.

4 u. p.m. ONTHULLING GEDENKSTEEN: door Z. Exc. de Gouverneur G. J. J. WOUTERS.

8 u. p.m. TOONEELUITVOERING in het THEATER BRION, Opgedragen aan de Eerw. Fraters, door de St. THOMASKRING.

EENIEDER DIE MET DE FRATERS SYMPATHISEERT, WORDT VERZOCHT OP VRIJDAG, 13 NOVEMBER, DE VLAGGEN UIT TE STEKEN.

Waarschuwing.

De Koloniaal Ontvanger op CURAÇAO waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens INKOMSTEN belasting over 1936/37, dat het TWEE vierde gedeelte van genoemde belasting invorderbaar is geworden op den 31 OCT. 1936 en verzoekt hen, ieder voor zooveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

CURAÇAO, den 9 NOV. 1936

De Ontvanger voornoemd.

MUSSENDEN

WETENSWAARDIGHEDEN.

De fonograaf.

De Romeinen kenden een spreekwoord: Het gesprokene vervliegt, het geschrevene blijft. Als Cicero en Caesar eens terug konden komen, zouden ze tot hun verwondering zien, dat tegenwoordig ook het gesprokene blijft: dat men zangers kan horen zingen, die al lang gestorven zijn, toneelspelers kan horen declameren, redenaars kan laten herhalen wat zij gezegd hebben, lang voor zij deze aarde verlieten.

Werkend met automatische telegrafietoestellen, die met grote snelheid draaien, had Edison eens proeven genomen met oneffen papierstroken die snel onder een metalen naald werden bewogen. Het viel hem daarbij op dat die stroken een wonderlijk geluid gaven. Een ander zou daaruit geen conclusies hebben getrokken.

Edison viel het echter op, dat, als men de trillingen slechts kon ordenen volgens zijn eigen wensen, de machine ieder gewenst geluid moest kunnen voortbrengen. Hiermee was het princiep van de fonograaf ontdekt. De moeilijkheid was nu, hoe men die gewenste reeks oneffenheden op papier kon krijgen. Geniaal was toen de oplossing die Edison vond, n.l. door zelf het geluid te maken, dat de gewenste trillingen voortbracht op het papier, en daarna het papier weer met de nu naar wens gerangschikte trillingen, het gewilde geluid te laten voortbrengen. Hij droeg nu aan een van zijn helpers op, een machine te vervaardigen, waarbij een naald, bevestigd aan een vlies, een groef kon trekken op een rol, bedekt met een dunne laag bladtin. Het instrument kwam klaar en Edison citeerde de machine een kindervers voor. De rol draaide, het vlies kwam in trilling door de stem van Edison en de meetrillende naald registreerde de trillingen op het bladtin. Toen het versje uit was, tilde de uitvinder de naald op en plaatste deze weer op het punt van uitgang; nu draaide hij weer zonder iets te zeggen. Het wonder gebeurde: zacht maar duidelijk hoorden de assistenten, die het geval een beetje sceptisch gevolgd hadden, Edisons stem.

De uitvinding die nog verre van volmaakt was, is door Edison dadelijk uit handen gegeven, daar hij zelf geen tijd had zich er verder mee te bemoeien. De voornaamste vervolmakers zijn Graham Bell (de uitvinder van de telefoon), diens broer en een zekere Tainter. Zij hebben de platte schijven uitgevonden, die de oorspronkelijke rollen vervingen.

De fonograaf of gramofoon heeft zich een plaats veroverd in alle huisgezinnen en zelfs de radio is niet in staat haar helemaal te verdringen. Inderdaad heeft de gramofoon op de radio voor dat men spelen kan wat men wil en altijd zonder stoornis.

L.

Het ideaal dienstmeisje.

Bij een dame meldt zich een juffertje, dat zeer bescheiden is in haar optreden, als dienstbode aan.

„Kunt ge koken?" vraagt mevrouw.

„Jawel, mevrouw, alles wat u maar wilt."

„En wassen? en koper schuren? en messen slijpen?"

„Dat kan ik ook best."

„En hoeveel avonden woudt gij vrij hebben?"

„Geen een, mevrouw."

Mevrouw verwondert zich, maar vraagt verder:

„Houdt ge van kinderen"

„O ,ja mevrouw, ik zou niet graag in 'n dienst zijn, waar ze geen kinderen hebben."

„En waarom zijt ge uit uw vorige dienst gegaan?"

„Omdat de familie naar Indië ging."

„Zijt gij er lang geweest?"

„Vier en een half jaar, mevrouw."

„Zo, en wanneer zoudt gij hier kunnen komen?"

„Dadelijk als u wilt, mevrouw."

Mevrouw is in de wolken. Maar juist op dit ogenblik komt een man binnenhollen, grijpt 't ideaal dienstmeisje vast, doet haar een dwangbuis aan en neemt haar mede, blij dat hij de ontsnapte krankzinnige weer terug heeft. Mevrouw is er nog niet van boven op.

Er is nauwelijks een gevolg, dat geen oorzaak wordt.

AANBESTEDING.

De Directeur van Openbare Werken zal op Donderdag 19 November 1936 des middags te twee uur te zijne kantore te Parera in het openbaar aanbesteden:

Het bouwen van een nieuw kantoorgebouw voor Douane, Inspectie van Belasting, Administratie van Financiën, Accountantsdienst, Hypotheekbewaarder en landmeter aan de Ruyterkade te Curaçao.

Bestek en teekeningen zijn verkrijgbaar vanaf Donderdag 5 November bij den dienst van Openbare Werken te Parera tegen betaling van fl. 15.-- per bestek.

Inlichtingen worden na afspraak verstrekt tusschen 2 uur n.m. en 3.30 n.m. op het kantoor van den Directeur van Openbare Werken te Curaçao.

De Directeur van Openbare Werken
J. ten BRINK.

2-2

Altijd bij de hand.

Een heer komt een winkel binnen en vraagt om een vulpen.

De jonge verkoopster geeft hem er een, en de heer probeert het ding met op een papier te schrijven „Tempus Fugit" (De tijd vliedt.)

De jongedame geeft hem nog een andere pen en zegt: „Wilt u soms deze nog eens proberen, mijnheer Fugit".

Interessant.

De bezoekers wordt rondgeleid door de Egyptische afdeling van het Louvre-Museum.

„Deze Sphinx", verklaarde de gids, is ongeveer 5000 jaren oud. 't Is mogelijk dat zelfs Mozes haar al gezien heeft.

Bezoeker: Was Mozes in zijn tijd dan ook al in Parijs?

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 8 November 1936.

Hercules 1 — Transvaal 1	1—1
S.U.B.T. 2 — Volharding 2	4—0
Asiento 2 — Be Quick	1—1
Jong Holland 2 — Feyenoord	2—0
Scherpenheuvel 2 — D.D.V.O.	2—1

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	6	5	1	0	8	2	11	1.83
Jong Holland	5	4	0	1	10	3	8	1.60
Asiento	5	3	0	2	9	6	6	1.20
S.U.B.T.	5	3	0	2	5	4	6	1.20
Volharding	5	2	0	3	8	7	4	0.80
Transvaal	6	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	3	0.50
Scherpenheuvel	5	0	2	3	3	8	2	0.40
Hercules	5	0	2	3	3	11	2	0.40
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	10	10	0	0	41	1	20	2.—
Jong Holland 2	7	5	1	1	15	7	11	1.57
Atletico	8	5	1	2	9	8	11	1.37
Be Quick	9	4	3	2	14	7	11	1.22
P.S.V.	8	4	1	3	13	16	9	1.12
Scherpenheuvel 2	8	3	1	4	11	8	7	0.87
Asiento 2 **	7	3	1	3	15	18	5	0.71
Feyenoord	6	2	0	4	11	12	4	0.66
Hercules 2	9	2	2	5	14	21	6	0.66
D.D.V.O.	10	3	0	7	9	17	6	0.60
Transvaal 2	7	1	0	6	6	23	2	0.28
R.C.C. 2 ***	5	2	0	3	6	10	0	0.00
Volharding 2 *	6	0	2	4	8	16	0	0.00

*) 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Jong Holland 2 en Transvaal 2

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Het bestuur.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.